

BASEBALL ABC

Szabálymagyarázat kezdők részére

Létszám, játékidő, pálya, pozíciók, felszerelés

A játékot két, 9-9 fős csapat játssza egymás ellen. Mérkőzésidő nincs, a játék nem időhöz kötött, hanem 9 játékrészből /inning-ből/ áll. Egy játékrész alatt mindkét csapatnak egyszer támadnia /ütnie/, illetve egyszer védekeznie /elkapnia/ kell. A támadók célja, hogy ütéseik által a bázisokat sorrendben elfoglalják, végül a hazai bázisra visszaérkezzenek és ezzel pontot /run/ szerezzenek csapatuknak. Nagyon fontos tehát, hogy pontot szerezni csak az éppen támadó (ütő) csapat tud. A védekezők feladata ezt megakadályozni. Céljuk, hogy minél hamarabb kiejtsenek /out/ a játékból három támadójátékost. Amikor ez sikerült, a két csapat "helyet cserél", az addig védekezők támadnak és fordítva. Amikor így is megtörténik a három kiejtés, vége a játékrésznek és kezdődik a következő.

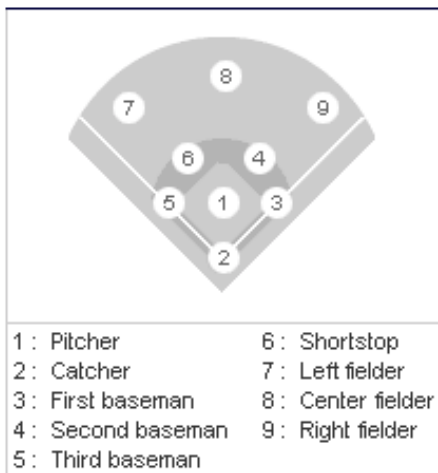

Pálya

A játéktér egy negyed körcikk, mely külső és belső mezőből áll. A bázisok a gyémántnak nevezett, négyzet alakú belső mező sarkaiban helyezkednek el, egymástól 27,5 méter távolságra. Az egyes, kettes és hármas bázis (base) tömött vászon vagy gumi téglatest. A hazai bázis (home plate) egy ötszög alakú gumilap (legnagyobb szélessége 43 cm). A belső mező közepén található a dobódomb, innen dob a dobójátékos. A dobógumi és a hazai bázis közötti távolság 18,4 méter.

Hazai bázis

A mérkőzés folyamán az éppen védekező csapat az ábrán látható módon helyezkedik el a pályán. A dobójátékos (PITCHER) dob az elkapónak (CATCHER), aki a hazai bázis mögött guggol. Négy belső védő (infielder – 3:egyes bázis védő; 4:kettes bázis védő; 5:hármas bázis védő; 6:beállós) védi a bázisokat. A külső pályán pedig 3 védőjátékos (outfielder – 7;8;9) helyezkedik el. Minden védekező játékos baseball kesztyűben megy fel a pályára. Kötelező felszerelés a baseball sapka is. Az elfogójátékos különösen védett. Párnázott kesztyűt használ, arcvédő maszkot, mellkas-, lábszár- és mélyvédőt visel.

Az ütőjátékos - aki a hazai bázis jobb vagy bal oldalától üt /ez tetszőleges/ - használja a baseball ütőt, mely készülhet fából vagy hengerelt alumínium ötvözetből (a profik csak fa ütőt használhatnak). Az ütő megpróbálja elütni a labdát. Ha sikerül pályára ütnie a labdát az ütőjátékos mindaddig haladhat a bázisokon, amíg a védők megfogják és visszajuttatják a labdát valamelyik bázisra. Valamennyi ütőjátékosnak kötelező az ütősisak /helmet/ használata, mely a fejet védi. A labda gömb alakú, legfelül gumival borított parafagolyó

maggal, melyet szorosan csévélt fonállal vesznek körbe, majd bőrrel borítanak be.

Mikor jó illetve rossz a dobódobás?

A dobó a labdát a hazai bázis mögött guggoló elfogó felé hajtja, lehetőleg úgy, hogy az ütőjátékos ne tudja elütni. Az elfogó mögött álló játékvezető dönti el, hogy a dobás jó vagy rossz volt. A dobó igyekszik úgy dobni, hogy a labda érintse az úgynevezett strike zónát. Ez egy képzeletbeli téglatest, mely a hazai tányér feletti szélességben (43 cm), az ütőjátékos térd és mellkas magassága között húzódik.

Ball (rossz dobás)

Ha a dobott labda nem halad át a strike zónán és az ütőjátékos nem tesz kísérletet az ütésre, akkor a dobás rossz (ball). Ha a dobó ugyanazon ütőjátékosnak négy rossz dobást dob, akkor az ütőjátékos ütés nélkül eljut az egyes bázisig. Ezt sétának nevezik (base on balls).

Strike (jó dobás)

Ha az ütőjátékos megpróbálja a labdát eltalálni, de ez nem sikerül, akkor a dobás jó (strike), függetlenül attól, hogy a labda érintette-e a strike zónát vagy sem.

Ha az ütőjátékos nem tesz ütési kísérletet, de a labda érinti a zónát, a dobás szintén jó (strike). Ha az ütőjátékosnak sikerül eltalálnia a labdát, de az nem a pályán ér földet (hanem hátra vagy oldalra üti), az fals ütés (foul), amely szintén jó dobásnak számít (strike).

Hogyan lehet kiejteni a játékból a támadójátékost?

Az ütőjátékos a harmadik jó dobás (strike) után kiesik. Ez a STRIKE OUT, a támadók kiejtésének egyik módja. Ilyenkor az ütőjátékos lemegy a pályáról, helyére a következő ütő áll. Kivéve persze, ha az adott játékrészben ez volt a harmadik kiejtés, hiszen ilyenkor a támadó és a védekező csapat helyet cserél. A mérkőzés megkezdése előtt az edző kijelöli az ütősorrendet. Ez a sorrend marad az egész meccs folyamán, amelyben a játékosok egymás után ütnek 1-9-ig. A 9. után ismét az 1. következik. Az esetlegesen becserélt játékos a lecserélt "helyén" üt. Ha egy ütőjátékosnak két strike-ja van és ezután üt fals ütést, ez esetben ez nem számít strike-nak. Tehát két strike után az ütőnek akármennyi fals ütése lehet, azzal nem esik ki.

Az ütőjátékos kiejtésének következő módja a FLY OUT (repülő kiejtés). Ez akkor lehetséges, ha az ütő a dobott labdát eltalálja ugyan, de az ütőről a labda a levegőben repül és azt a védők elkapják, mielőtt a talajt érintené.

Kiejtési lehetőség a GROUND OUT (passz kiejtés). Az ütőjátékos miután a labdát elütötte, az ütőjét eldobva futni kezd az egyes bázis felé. A labdát a védők elkapják miután az a talajt érintette és passzolják a társuk kesztyűje felé, akinek a lába az egyes bázison van. Ha előbb sikerül a labdát az egyes-védő kesztyűjébe passzolni, mint ahogy a futó támadójátékos a bázisra rálépett, akkor a futó kiesett (ground out). Ha a futónak sikerül előbb a bázist érintenie, akkor ő ott maradhat és amikor a következő ütőtársának sikerül eltalálnia a labdát, akkor ő már a következő bázis felé szaladhat. Természetesen, ha az ütés jól

sikerült és a futó úgy dönt, akkor több bázis elérését is megkísérelheti, ilyenkor azonban vigyázni kell, mert ha a védők megérintik a labdával, illetve a labdát fogó kesztyűvel, akkor a futó kiesik. Ez a TAG OUT (kiérintés). Ha a futó valamelyik bázison áll vagy érinti azt, az olyan, mint amikor a fogócskában "házban" van az ember. Ilyenkor hiába érintik meg a labdával, nem esik ki.

Homerun - Hazafutás

A pontszerzés legszebb, de talán legnehezebb módja a home run (hazafutás). Ez akkor történik, ha az ütőjátékosnak sikerül úgy eltalálnia a labdát, hogy az a pálya felett átszállva a külső kerítés mögött, a nézőtérre landol. Ilyenkor az ütőjátékos kényelmesen körbekocogja a bázisokat, ezzel pontot szerezve csapatának. Ha az ütés előtt voltak már futók a bázisokon, őket maga előtt "tolva" szintén behozza őket a hazai bázisra. A legideálisabb esetben - ha mindhárom bázis foglalt volt - egy home run ütéssel négy pontot lehet szerezni (egy ütésből ez a maximum – grand slam). A futóknak a bázisokat sorrendben kell érinteniük (egyes, kettes, hármás, hazai) és egymást semmiképpen nem előzhetik meg a futás közben. Egyszerre egy bázison több futó nem tartózkodhat. Ha a futónak a bázisokat körbe futva sikerül visszaérnie a hazai bázisra, akkor a csapata pontot kap, minden visszaért futó egy pontot jelent.

Amelyik csapatnak a kilencedik játékrész után több pontja van, az nyeri a mérkőzést. A baseballban nincs döntetlen, ilyen esetben extra játékrészre kerül sor mindaddig, míg valamelyik csapat javára a mérkőzés el nem dől.

BASEBALL

A

B

C

BASEBALL.HU

A MAGYAR BASEBALL ÉS SOFTBALL SZÖVETSÉG HIVATALOS HONLAPJA